

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „
Egy hónapra 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzór
hirdetések alkuszert jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Magyarország mellőzése.

Debreczen, augusztus 28.

(k.) Tegnap megadtuk a csárnak, a mi megilleti azért, mert Ausztria császárijában Magyarország királyát is meglátogatja s azért mert előhírnökeül nekünk ajándékozta a Rákóczy kardját.

Ma azonban nem hallgathatunk el egy pár olyan megjegyzést, a melylyel — sajnos — minden efféle eset alkalmával illetnie kell az ellenzéknek, sőt az egész magyar közvéleménynek a mindenkori magyar kormányt.

A mindenkori kormány hibás ebben a mai napig, — nem várhatjuk épen Bánffy-tól, hogy segíteni fog rajta, mert hiszen az összes eddigi kormányok közül leginkább függ Bécsről: mindamellett épen az idén még a Bánffy br. tarfejéitől is elvártuk volna, hogy tegyen valamit annak a sajnálatos — de ugy látszik, nagyon is megrögzött — bécsi szokásnak az ellensúlyozására s mutassa meg, hogy csakugyan annyira benne ül az udvari körök gráciájában.

Ez az immár harmincz esztendő magyar panasz semmi egyéb, mint az, hogy az uralkodónkat meglátogató külföldi szuverének egyáltalán ügyet sem vetnek Magyarországra, minket megnézniök csükbe sem jut, sőt még olyan sem akad soha, a ki eszökbe juttassa.

A viláért sem azért mondjuk ezt, mintha valami roppantul vágyánk arra, hogy különféle rangu, rendű és ábrázatu, külföldön fejedelmeknek tisztelt, magasztalt vagy imádott férfiak előtt mi is megoldhassuk saruinkat és teljes prosopopeiával csapjunk neki rettenetes mértékben való loyális megalázkodást, mert hiszen tudvalevő, hogy ez a magyarnak egyáltalán nem természetese s még a maga királyával sem olyan hangon szokott beszélni, mint a szolgálja az ural.

Hanem állami létünk, törvényben biztosított és királyi esküvel megpecsételt szuverénitásunk követeli meg azt, hogy a külföldi államok uralkodói és vezető személyei hivatalos bécsi látogatásaik alkalmával Magyarországot szintén látogassák meg, mint a mely állam teljesen egyenrangú és jogu azzal a másikkal, melynek fő és székvárosa őket rendszeren és kizárólagosan vendégül látja.

Tudjuk, hogy ennek egy nagy akadály van s ez az, hogy magyar földön nincs még a királynak vendéglátásra teljesen alkalmas fejedelmi otthona s ez még sok időre lehetelenné teszi azt, hogy a magyar király a magyar birodalom székes fővárosában fogadhassa fejedelmi vedégeit: azonban egy pár vé-

letlen eset megmutatta, mint lehetne ennek a nemzetközi kötelességnek eleget tenni állandóan addig is míg a királyi palota felépül.

A szerb király és a német császár magyarországi látogatásait értjük, a kik a fentemlített véletlen esetekben a helyiségek szűk volta miatt rövid ideig tartózkodtak ugyan Budapesten, — de mégis itt voltak, látták előhaladásunkat, tapasztalták állami létünket s ez a közvetlen tapasztalás megtanította ugy őket, mint kisérőtüket arra, amint könyvekből hiába próbáltak volna, — még ha volna is olyan könyv idegen nyelven, a mely a mi fura helyzetünket teljesen képes volna a világnak megmagyarázni.

Hiszen ennek a hasznát épen a mai napokban van alkalmunk tapasztalni: Szerbia megtanulta királyának ittléte alatt Magyarország állami létét ismerni, s mint állammal próbált a jelen évben kikötni s most ime, mint állam előtt kénytelen kibékülés fejében megalázkodni s legyalázta kiállításunkat hivatalos látogatásával rehabilitálni.

Igen, a kiállítást hivatalosan meglátogatni! Ez a körülmény az, mely két szeres kötelességévé tette s azt kellett volna olyanul tekintenie a magyar kormánynak, a melyet megmutatván a Bécsbe érkező idegen szuveréneknek, birodalmi állásunk, hatalmi és gazdasági súlyunk teljes fenségében bontakozhatott volna ki valamennyi idegen uralkodó előtt.

Ime, Magyarország ezeréves fennállásának ünnepét üli egy nappal azelőtt, mint az orosz czár Bécsbe érkezik, az ország egy nevezetes helyén, ezeréves multunknak egyik egykoru tanuján az első ezredév elérését örök időkre hirdető emlékkövet tesz le a magyar állam — s a magyar kormány Bécsbe szalad, hogy meghajthassa magát egy száz évvel fiatalabb nemzet autokrata uralkodója előtt, — a helyett, hogy elhivná őt megnézni ezt a birodalmat, a mely ime száz évvel idősebb mint az övé s a mely ennek a nagy időnek emlékét olyan kiállításal ünnepli, a melyben maga ez a vendég uralkodó is részt vett mindaddig, a míg kiállított tárgyát vissza nem ajándékozta a nemzetnek, melynek azelőtt jogos tulajdona volt.

Bizony nagy mulasztás és a nemzet ellen elkövetett bűn ez, hogy a magyar kormány nem gondoskodik arról, hogy a királyunkat meglátogató idegen uralkodók éper. az idén meg nem látogatják Magyarországot s meg nem tekintik ennek kiállítását, mely pedig midőn egyrésztől bemuttatja mai állapotát, hirdetésén egész világ előtt, mire képes egy-

kis nemzet, ha életrevaló, még akkor is ha kezei megvannak kötve: ezeréves multja minden nagy eseményét is feleleveníti.

Ez a mellőzés a magyar kormányon örökre sötét bélyeg marad.

A provizorium. Egyes budapesti és bécs lapok arról adnak hírt, hogy az osztrák és magyar miniszterek tegnapi tárgyalásaik alkalmával megegyeztek abban, hogy a kiegyezési és a kvóta-kérdésekben egy évre provizoriumot szavaztattak meg országgyűléseikkel, minek következtében az év végén már nem is volna szükséges a kereskedelmi és vámserződést egymásnak felmondaniok. Sőt e közeménnyből azt is megtudjuk, hogy a magyar miniszterelnök két órahosszat tartott kihallgatásán első sorban is a provizorium dolgában referált a királynak. A M. H. kitűzőben értesült forrásból azt az értesítést nyerte, hogy a tegnapi miniszteri tanácskozások folyamán ez ügyben döntésre egyáltalán nem került a sor jöllehet Bécsben meg vannak győződve, hogy a provizorium nem maradhat el. — Bécsből njabban hivatalosan azt jelentik, hogy a kiegyezési tárgyalások végleges befejezésének időpontját még nem határoztak meg. Valamint azt sem tudják, mikor kezdik meg, mert ez a magyar és osztrák parlamenti viszonyok alakulásától függ. Az tehát bizonyos, hogy a tárgyalásokat elhalasztották, de az is bizonyos, hogy az ugynevezett illetékes körök maguk sem tudják mikor kezdik meg újra. Az elhalasztásnak aligha volt még ennél klaszszikusabb formája.

KÜLFÖLD.

Az angolok Zanzibárban. Az angol kormány Said Kalidhoz a következő ultimátumot intézte: »Ha a zászlókat nem vonják be és a feltétlenül megadás holnap reggeli 9 óráig meg nem történik, ugy a palota bombáztatni fog. Az angol alattvalók felszöllitának, hogy holnap reggeli 8 óráig az angol hajóra menjenek. Jól értesült körökben azt hiszik, hogy a zanzibári szultánt meggyilkolták vagy pedig valószínűleg megmérgezték. Az esti lapok jelentik, hogy az angol kormány a zanzibári konzulnak megtiltotta, hogy Said Kalidot szultánnak ismerje el. Ez utóbbit, ha ellenállást fejtene ki azonnal elmozdítják állásától. Általános az a nézet, hogy a mnstani időpont alkalmas arra, hogy az angol lofogótkitűzések, az arabok uralmának végét vessenek és a arab szolgaság megszüntetését kihirdessék. A Reuter-ügynökség jelentése szerint nem valószínű, hogy Said Kalidnak a zanzibári trónra való igényeit elismerjék. A trónt valószínűleg Said bin Hamud, az elhunyt szultán közeli rokona fogja megkapni.

Összeesküvés Belgrádban. A város állandóan a legnagyobb izgatottságban van, mert állítólag összeesküvést fedeztek fel, melyben három tábornak kompromittálva van. A helyőrség és a rendőrség három nap óta készenlétben van.

A somorjai beszéd.

Debreczen, aug. 28.

A nemzeti párt kimagasló vezér alakjának gróf Apponyi Albertnek beszéde, melyet a somorjai választó közönség előtt tartott, méltán esemény számba megy; részint azért, mert a nemzeti párt akciójának irányát jelöli a Magyarországra nézve azt lehet mondani életkérdéssé vált kiegyezési politika terén, részint azért, mivel az esetleges kvóta emelésével szembe az önálló vámterület kérdését illetőleg olyan konkluzióra jut, mely a függetlenségi és 48-as párt elvével összeesik.

Mint minden beszédét gróf Apponyinak, úgy ezt is világos látás, gazdag eszmei tartalommal és logika jellemzik, sőt a 67-es alapvető politikuskoknál szokotian öszinteség és erkölcsi bátorság is. Magyarország választóközönségére nézve különösen ez utóbbi tekintetben valóban tanulságos és megbecsülhetlen az ő beszéde, illetve annak azon része, melyben a kvóta kérdésnek ő feisége által leendő esetleges megoldásáról szól.

Teljesen igaza van gróf Apponyinak, hogy a jelzett kérdés megoldásában gyakorolható felségjog nem a választott bíróság részrehajlatlansága, hanem politikai tekintetek szerin fog dönteni s amely kormány az államérdek szempontjából nagyobb tekintélyt tud latba vetni, afféle fog billenni a mérleg.

Nem kutatjuk, hogy helyes dolog ide terelni a kérdést s belevonni a koronát a napi politikába, mely felett bírálatot gyakorolni a közvéleménynek utólagosan is joga van, de tekintet nélkül hangsúlyozni kötelességünk, hogy amennyire tőlünk függ, nem szabad engednünk olyan kormányokat oldatni meg a kérdést, mely épen a gróf Apponyi beszédéből kiérkező gyanítás szerint elég politikai tekintélyvel súlylál nem rendelkezik.

Nem kevésbé tanulságos beszédének azon része, mely jól eső elégtételül szolgálhat a függetlenségi és 48-as pártnak, melyben azon konkluzióra jut föltétlenül ugyan bár, hogy az önálló vámterület előnyös lehet legalább is a jövedelem fokozása tekintetében az államra nézve.

Okoskodása ez: ha a kvóta így vagy

amúgy fel-meltek Magyarországnak kompenzációra van szüksége hogy azt az adózók nagyobb terhelése nélkül megbírassa. Ez a kompenzáció pedig olyan ugynevezett kedvezmények által nem történhetik, melyek eddig is joggal illették Magyarországot; ha kompenzációról van szó, az csak az önálló vámterület lehet.

Mielőtt e konkluzióra jutna így szól: »En nem beszélek t. közönség, könnyű szívvel a vámterületi különállásról közgazdasági szempontból. A magyar mezőgazdaságnak jelenlegi megrendült helyzetében tagadhatatlanul igen meggondolandó kérdésnek tartom oly gazdasági kötelek felbontását, mely egyik legnevezetesebb piacunknak bizonyos megrendülését idézheti elő. Tisztában is kell lenni az iránt, hogy hamis reményeket ne keltsünk, hogy legalább kezdetben az önálló vámterületen valami gyorsan működő erőlyes vámvedelmi iparpolitikát folytatni nem lehetne. Hanem mindenekelőtt kellene gondoskodni, hogy mezőgazdasági terményeinknek piacait támogassuk egy szabadabb kereskedelmi irányzat elfogadása által és arról, hogy nagy vámjövédelmre szert tegyünk. Ily bölcs, előrelátó politika mellett én Magyarország mezőgazdaságát sem félténn az azon rakkodástól, mely a vámterületi különállás folytán beálhatna.«

Ha így áll a dolog miért kössük az önálló vámterület kérdését akár a kisebb akár a nagyobb kvótahoz, ha az utóbbival szembe üdvös lehet az Magyarországra nézve, még üdvösebb lenne a jelenlegi kvóta mellett, mert ha amott a megnagyobbodott teher megbírására, emitt meg bizonyosan feleslegre vezetne, melyel aztán sok téren elmaradottságunkat korrigálhatnánk.

Tanulságos a gróf Apponyi beszéde e tekintetben is tehát, mert arról győz meg mindnyajunkat, hogy csakugyan az a politikai irány a helyes, mely föltétlenül az önálló vámterület megvalósítására törekszik.

Azt nem szabad föltételeznünk gróf Apponyiról, hogy amiatt kételkednék ennek üdvös volta felől, mert e téren bölcs és előrelátó politikához nincsen reménye: hiszen így pártja és önmaga iránt is a legnagyobb bizalmatlanságot keltené, ezzel mintegy kimondaná: az önálló vámterület bölcs és előrelátó politika mellett üdvös lenne, de hát hiába, mert ilyen politikát szerte a hazában hiába keresünk.

daná: az önálló vámterület bölcs és előrelátó politika mellett üdvös lenne, de hát hiába, mert ilyen politikát szerte a hazában hiába keresünk.

Miklós Gyula ügye a debreczeni törvényszék előtt.

A boldva v ö l g y i vasut műtanrendőri bejárásáról csak a napokban irtak a lapok, újra felelevenítvén a mult országgyűlési ülésszak egyik legmozgalmasabb eseményének emlékét: a Miklós ügyet, melyet a nagy közönség szelében »fából vashid« elnevezése alatt szokott emlegetni.

Miklós Gyula, volt borsodi főispán bűnügyében most nevezetes fordulat állott be. Még élénk emlékezetében van a közönségnek az az odíózus teleplezés, melynek következtében a borsodi főispán állásáról kénytelen volt lemondani, s a melynek kifolyásaképen a képviselőház kimondotta, hogy tiszt- és képviselő ezentul vasut engedményese nem lehet.

Miklós Gyula főispán ellen Szabó József miskolczi ügyvéd őt rendbeli zsarolás büntette és ragalmazas vétéséje miatt az év január havában bűnvádi feljelentést tett a miskolczi királyi törvényszéknek, a mely feljelentésre a törvényszék három panaszlott bűncselekményre nézve a bűnvádi eljárás megindítását elrendelte, míg két zsarolási faktum tekintetében a vizsgálat elrendelését mellőzte.

Szabó József panaszos fellebbezése folytán a kassai kir. ítélőtábla az összes panaszlott cselekményekre nézve elrendelte a bűnvizsgálat megindítását.

Miklós Gyula időközben Szabó József ellen szintén bűnvádi feljelentést tett a miskolczi törvényszéknek család- miatt s egyben kérvényt adott be a magyar kir. igazságügyminiszteriumhoz, hogy ezen bűnügyekben

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

POINT.

— A »Debreczen« eredeti tárczaja. —

Irtá: Vityi József.

I.

A szerkesztő ur felütötte fejét az íróasztalán s rábamult a szerény idegenre, a ki háromszori kopogtatás után bebatorkodott.

Valószínűleg a »keleti kérdésről« irt magvas vezércikket, a mely ezen gárdus csomót lesz hivatala ketté metszeni, mert fölényenk tudatával förmedt a bebatorkoló szerény idegenre.

— No!... Mi az? Mi tetszik?!

— Kérem szerkesztő ur, azt méltóztattott mondani...

A szerkesztő ur, a mint jobban szemügyre vette a fiatal embert, csakugyan emlékezett, hogy már látta valahol ezt az arcot. Igen. Tegnapé őt. Arcza átváltozott Arcza átváltozott s szeid mosoly jelent meg duzzadt ajkain s mondhatnám: szelid mosoly játszadozott vele pajkos játékok... s barátságosan nyujtá kezét az idegen felé.

— Ön az? Barak ur? örvendek.

— Bocsánat, nem Barak, hanem Karak, »k«-val.

— Igen, igen Barak ur, emlékszem, ön az nemde, a ki tegnapelőtt behozta legújabb elbeszéléset.

— Igen... jól mondja szerkesztő ur... És ha szabad...

— Elolvastam. Azt akarja, nemde kérdezni, mi a véleményem? Önnek kivételt tesztek önnek megírt fiatal ember bátor be, és illetőleg fellépése, de sajnálom, most még

nem üti meg a közöhetés mértékét. De excelsior!

A jámbor ismeretlen »Karak« Károly ur erre nem lévén elkészülve, erősen elszápadt: »reménye tehát rombadólt.«

A szerkesztő ur látván Karak ur színváltozását, megsajnálta. Körülbelül eszebe jutott hogy neki is mennyi álmatlan éjszakájába került, míg lathatta a nevént nyomtatásban.

— No fiatal ember, nem kell elérzékenyüdni, hisz nem olyan ros-z az, csak nem üti meg a mi mértékünket. Tudja, a közönség nagyon válogató! Az ilyen címűt el sem olvassa! Most ez mi kell! Sensáció! Tanuljon fiatal ember s máskor ne adjon elbeszéléseinek ilyen címet: »Miczike és Gizike«. Vallja fiatal ember, olvasott-e el valaha ilyen című tárczát? Nos, ugy-e, hogy nem? Lassa, lassa fiatal ember!

A szerkesztő ur ezen magán-beszélgetése közben fölhányta íróasztalát. Végre megtalálta a Karak ur kéziratát. Kibontotta s kezdte olvasni:

— »A ragyogó nap kibontakozott a rózsásujju hajnal éji lepleből s csillagkezekin robotott a nyilt égbolton tovább. Lassa fiatal ember, ez nem nekünk való. Ir a volna például ilyen formán: »Olyan fura volt a nap, mikor kerék képét kidugta a felleg köpenyéből, mintha be akarta volna bizonyítani, hogy a mithológia: bíkiri! Látja, lehet gondolatot másként is kifejezni. Nem?!

Ráhagyta. Jóllehet, nem igen figyelt a szerkesztő beszédére, sokkal jobban el volt saját gondolataival foglalva.

Rövid csend következett.

A szerkesztő ur lapozgatott »Miczikében és Gizikében« s tovább folytatta a beszédét.

— A mese is érdektelen. Gizike fogad

Miczikével, hogy Miczike lesz először »kis mama« s csakugyan a fogadást megnyeri, mert Tolnay Aladárral hamarabb esküszik meg mint az Nemes Kamillal. Pont. Itt megá! Hát, hol itt a point?!

— A point?!

— Igen a point! Tudhatja fiatal ember, hogy point nélkül a kalabriasz partiet sem nyeri meg az ember. Siessen fiatal ember s találja meg, s ha megtalálta, beszélhetünk. Most oda adom kéziratát!

Karak Károly ur sarkon fordult s nehéz, vérző szívvel távozott a közvélemény kohójából s csaknem beleütközött a »zedőgyerekbe« a ki épen abban a percben dugta be az ajtón bozontos üstökét.

— Itt van a kézirat! Pakolj!...

S a redakció csendes lett, mint siri koporsó, csak Csiktusnádi Adorján szerkesztő ur pennaserczegése verte fel a csendet, mint a szunyog zümmögése, a mint végig szántotta a f-hér papirost.

II.

Elmondhatjuk, hogy Karak Károly ur nehéz szívvel hagyta el a redakciót s elbolyongott az utcákon a nélkül, hogy figyelt volna valamire s észrevette volna ottan a sétáló közönséget.

Fülébe zúgott: — a point.

— Mi lehet a pointje ennek a novellának? — ezt szerette volna kitalálni.

Természetesen adott volna bárkinek egy aranyat, ha helyette kitalálja, de nem akad vállalkozó — az igaz nem is közölte bánatát senkivel.

A mint haza talált s bebotorkált saját otthonába, levetette magát a családi ottománra, a mely most már garçon lakását di-

valamilyen más törvényszék delegáltassék. — Kérelmét arra alapította, hogy Szabó József miskolczi ügyvédnek Miskolczon igen befolyásos összeköttetései vannak, továbbá, hogy egy vidéki kis törvényszék az ezen perrel összefüggő szociális és társadalmi kérdések elbírálása szűk látókörénél fogva képtelen.

Erről a kérvényről annak idején néhány fővárosi lap azt a hirt közölte, hogy az igazságügyminiszterium elutasító határozatot hozott a kérvényben foglalt bíró küldési kérelemre vonatkozólag.

Mint biztos forrásból értesülünk, a miniszterium csak a napokban döntött Miklós Gyula kérvénye fölött, még pedig Miklós Gyula kérelmére teljében.

Miklós Gyula ugyanis a napokban járt a miniszterelnöknél és az igazságügyminiszterrel az elintézés megsürgetése végett. Bünperében ugyanis a vizsgálat a miskolczi törvényszéknél már vége felé közeledett s a mennyiben csak egy tanu kihallgatása volt még hátra, a ki fűrdön lévén, ez ideig nem volt kihallgatható, ennél fogva a miskolczi törvényszék nemsokára meghozta volna határozatát a vizsgálat anyaga alapján a vád alá helyezés kérdésében.

A miskolczi törvényszék azonban nem jut abba a helyzetbe, hogy határozatot hozzon, a mennyiben az igazságügyminiszterium ezen bűnügyben a debreczeni törvényszéket delegálta, kivéve az ügyet a miskolczi törvényszék illetékessége alá.

A bíróküldés jogszolgáltatásunk történetében a legkritikább esetek közé tartozik s valóban nyomósak lehetnek azok az indokok, a melyek az igazságügyminisztert erre az elhatározásra indították, s ez mint értesülünk, abban áll, hogy a miskolczi törvényszék egyik bírája Szabó Józsefnek közeli rokona.

szité. Emez ottomány igen-igen értékes művészi darabját képezte a kosztadónéja anyja szalonjának ezeltől 50 évvel s tehát becses családi ereklye jellegével bírt — erre lepihelve gondolta Karak ur célját elérhetni . . .

Elgondolkozott.

Ott állt előtte Evelin arcképe diszes papírmaché keretben, — Evelin — a szerkesztő lányáé. — Ez bírta őt arra, hogy elvigye a redakcióba Gizikét és Miczikét, mert Evelin nem akarta apját megbántani azzal, hogy ő is rónó lett . . . Eszébe jutott az Evelin édes beszéde . . . s úgy érezte, hogy golyót repít az agyába, ha meg nem találja az Evelin novellája végét.

— Ha visszaadom Evelinnek a novellát, akkor megharagszik — gondolta magában. — Azt hiszi, hogy nem is vittem el a redakcióba.

Elővette a kéziratot, elolvasta. — Hátha . . . hátha . . . biztatta magát, de egyelőre képtelen volt okosan gondolkozni.

Mindenféle képtelen terv cikizett át agyán, de egyiket sem jálalta olyannak, a melyik méltóképen fejezte volna be Miczike és Giziké-t.

Már letett róla, hogy megtalálja, de mit mond Evelin, ha ismét találkoznak a zenede-előtt ? ! . . .

Ez zaklatta, és csakugyan, a nyájas szemlélődő láthatta volna az ablakon keresztül, hogy Karak Károly ur ir . . . ir . . . gyorsan.

Talán megtalálta volna a Miczike és Gizike pointját ? !

III.

Egy pár nap mulva a »Görgői Hircsar-

A czári pár Bécsben.

— Budapesti levél. —

— aug. 27.

Tegnap este felé rettentő szélvihar sepepte végig az osztrák fővárost és a Ringen, a mely — hogy megmaradjunk a nagyhangzásu elnevezés mellett — a via triumfalist kezezi, a százezrével tolongó nép megriadva menekült a kapuk ülé, mert a borzalmasan csunya felhőket látva, senki sem tunhatta, nem erie még az örömnep előtt valami megrendítő katasztrófa a nagy várost.

No de szerencsére, az ijedség nagyobb volt a dolog lényegénél, a szél ugyan még késő éjjel is rázta a virágfüzereket, tépdelte az apró zászlókat, de azért mégis csak baj ébánat nélkül virradt fel a másnap. Bécsnek czárnapja.

Nagya vannak e látogatással a bécsiek különösen azért, mert hiszen az osztrák főváros az orosz czári pár körútjában az első állomás és akár van e látogatásnak politikai jelentősége, akár nincs, királyunk, mint házigazda és mint osztrák császár, osztrák birodalma fő- és székvárosában maga köré gyűjtötte családjának ugyszólván összes tagjait, a miniszterek, az udvari méltóságok, a dipomaták megszokották nyári üdülésüket, az ilyen időtáji még rendszert a stájer hegyek, vagy Ischl árnyas erdőiben hűsölni szokott bécsiek haza siettek, hogy egyenkint és együttesen kivégyek részüket az ünnepélyes fogadtatásból.

És Bécsbe siettek messze külföldről is az idegenek, a kik mind arra számítanak, hogy szemtől-szembe láthatják az orosz czári párt. Pedig az orosz vendégeket igazában csak a katonák fogadták, a kik oly sűrű, oly tömör sorfalat képeztek a kíváncsiak számára nem éppen valami triumfalist ut mindkét oldalán, hogy a bevonulás után a bécsi »hámar« kerekedett felül és egymásnak mondogatták az emberek, hogy semmit sem láttak.

Pedig teljes 23 éve annak, hogy Bécs városa eleven czár nem látott. Akkoriban a bécsi világgkiállításnál járt II. Sándor czár és azok a »legközelebb emberek«, a melyenkből Bécsben is van elég

nok« vonal alatt csakugyan a Gizikét és Miczikét hozta, — a melynek a végén ez olvasható :

»A szives olvasó azt hiszi, hogy Gizike nyerte meg a fogadást. De nagyon téved, mert Gizike férje egy rövid hónappal előbb mondhatja a feleségének, hogy :

»Édesem, nézd, milyen édesen mosolyog a kicsi ! — mint a Micziké.«

Szegény Karak ! Evelin most haragudott meg reá igazán, — mert nem mondhatta a papájának, hogy a czikk alatt levő »Czipra« álnév az ő irói álneve.

Hjah, a point ? ! . . .

Arany és Petőfi.

(Folytatás és vége.)

Petőfi október végén katonává lett s kapitányi ranggal már indulóban volt az alsó tábor felé a rácok ellen, de áldott állapotban levő felesége miatt szabadságot kapott s így történt, hogy Arany mint nemzetőr előbb vette fel a tűzkeresztséget Arad alatt. Berger aradi várparancsnok erősen lövette a várból Aradot, a kis ostromló magyar sereg alig volt képes a várost az elpusztítástól megoltalmazni. — Ily körülmények közt Arad a közellévő magyar városoktól kért segítséget. Szalonta tanácsa két század nemzetőrt küldött védelmükre, ezeket két hét mulva Arany és Balogh szenátor és a bíró felügyelete alatt másik század váltotta fel november 3-án. Ezt a segítséget Arany eszközölte ki, intvén a háborzó tanácsot, a mely már nemzetőrei egy részét az alsó táborba a rácok ellen küldé, »hogy ha nem

azt mesélik, hogy olyan fenyves napjai Bécsnek sohasem voltak, a mai meg éppenséggel nem hasonlítható vele össze. A czár akkor a trónörökösrel, annak nejével és második fiával, Wladimir nagyherceggel jött.

A mai czár csak a feleségét hozta magával, de ennek széységes arcza, bájos mosolygása és szinte naiv érdeklődése, melylyel az ujjongó népet és a nem épp nagyszerű dekorációt nézte, egyszerre megnyerte számára minden bécsi asszony és leány szívét.

A pályaudvaron.

Féltiz volt, mikor a Burg kapuján az első udvari hintó kigördült. S valahányszor egy-egy fogat megindult, az órség mindannyiszor fegyverbe állt s végig a hosszú vonalon, hol a katanaság állt, a Generalmarsch hangzott. A pályaudvaron érkeztek Ferencz Ferdinánd, Lajos Viktor, József Ferdinánd, Frigyes, József Ágost kir. hercegek, kik orosz egyenruhát és orosz reydejeleket viseltek, Stefánia örvegy trónörökösne fekete csipkeruhát gömbölyű fekete kalappal, Mária Jozefa kir. hercegnő fekete móire ruhát, Izabella kir. hercegnő fekete csipke ruhát fehér díszítéssel, Auguszt kir. hercegnő fekete ruhát, virággal díszített kalapot. Pontaan tíz órakor, mikor az udvar tagjai a pályaudvarban midösszegyültek, megérkezett a király és királyné.

Ujból felhangzott a G o t t e r h a l t e a diszszázad diszelgett s a király, ki az orosz E k h o l m i uhlanus-czred egyenruháját viselte az András-renddel, Iesegítvén a királynét a kocsiból, az udvari váróterem felé sietett, a hol a királyi hercegek és kir. hercegnők s továbbá a helytartó, a rendőrfőnök Strobach bécsi polgármester, Lichtenstein herceg pétervári osztr.-magy. nagykövet Mensdorff követségi tanácsossal, Kanist gróf orosz nagykövet, az orosz nagykövetség személyzete és az orosz főkonzul, Klepei vezérőrnagy osztr.-magyar katonai attaché és Woronin ezredes katonai attaché, Lobkovitz herceg budapesti hadtestparancsnok, Palfy herceg, Trautmansdorf cs. és kir. kamarás.

Mély meghajlással üdvözölték az uralkodó part.

keressük fel az ellenséget, majd ő fog benünket felkeresni.«

Arany semmiféle tisztí rangot nem akart elfogadni, csak mint köznemzetőr, de teljes felszereléssel indult utnak. Szuronyos puskája és teljes honvéd-öltözete volt.

Ötödikén már részt vett egy kis csetepatéban. A várbeliék Uj-Arad felé megpróbálták a kitörést, de visszakergették őket. Sikertül azonban a Maros-parton hosszú sor, temérdek ölfát felgyújtani, a mely honvédeknek igen alkalmas fedező vonalul szolgált. A nemzetőrség ez alkalommal az aradi piaczon foglalt állást. 6-án virradóra a szalontai nemzetőrök a parancsnok rendeletéből — hogy az ellenség Ó-Arad felé ne törhesen — a marosi nagy fahidat felgyújtották.

November 17-en az aradi piaczon, mint riadóterem ujból nagyobb ágyuüznek voltak kitéve: 10 órától regeli 2 óráig részint üve részint állva a borongó holdvilágon figyelték a föl-fölvillanó ágyu villámokat, hallgatták dörrenésüket s félre ugráltak a mellettök szét-pattogó bomba forgácsai elől.

A háboruskodás egyébiránt kedélyesen folyt. Arany és Balogh, a mikor Berger megnyugodott, elmentek a »Fehér kereszt«-vendéglőbe, az országos híru trefás rögtönző Csinkó Láci meghallgatására. Egy alkalommal későn jövéen haza, a szalontai közrendű bíró, a ki századosi rangot viselt, nagy horkolásban lettek odahaza s nem tudtak tőle elaludni. Balogh a kiuek a divánon vetettek ágyat, az ágy szeléről lelógatva lábait többször megkongatá a diván oldalát, a mi mint ágyyszerű tompa dörrenés hallatszot. A bíró erre hirtelen felugrott s kimént az órháznál széjjel-nézni. Arany és Balogh ezalatt elaludhattak.

Arany hadi élményeit Petőfi jutalmazta

Felóra hosszat várt az udvar a czári párra. S ez idő alatt a király barátságosan beszélt az udvar tagjaival. Egyszerre csend lett a peronon, távolról az érkező vonat dübörgése hallatszott, kívülről felhangzott a disszázad parancsnokának vezény szava s pontban fél 11-kor berobogott a czár és czárné vonata.

A megérkezés.

A mint a vonat, az udvari váróterem közelébe ért, az orosz czár nevét viselő 2 osztrák és magyar gyalogezred disszázadának zenekara az orosz nemzeti himnuszt játszotta. A szalonkocsi ablakából kibajolt a s köszöntötte a királyt. Az udvari vonat megállt s először a czár a ki a második osztrák és magyar gyalogezred ezredesi egyenruháját és a Szent István-rend nagy keresztjét viselte hagyta el a kocsit, majd hátra fordult s lesegítette a czárnét a kocsiról, karofogva hadtak a király s királyné felé. A király megölelte megcsókolta a czárt, ki kezét csókolt a királynénak, a király pedig megcsókolta a czárné kezét.

Erre elvonultak a disszázad mellett, mi alatt Erzsébet császárné és királyné bemutatatta az orosz császárnénak Stefánia és Mária Jozefa kir. hercegnőket, továbbá Izabella és Augustia kir. hercegnőket. Miután a disszázad mellett elvonultak, Ferencz József császár és király bemutatatta az orosz császárnénak Estei Ferencz Ferdinánd kir. herceget — a ki kitűnő színben van és egészen megerősödött és Lőrincz Viktor kir. herceget, a kik orosz egyenruhát hordottak, továbbá a többi kir. hercegeket, nevezetesen József Ágost, Jenő, Ottó és Frigyes kir. hercegeket stb. Ezután a király a felesége a kir. hercegnőket is bemutatatta a czárnak.

A két császárné, a kik termetre nézve csaknem teljesen egyenlők, a kijárához mentek, a hol a királyné a felesége Bellegarde gr. főudvarmesterét mutatta be a császárnénak, a ki kezét csókra nyújtotta oda.

A bevonulás.

A zenekar az orosz nemzeti himnuszt játszotta, a zászló háromszor hajlott meg az uralkodók előtt, a parancsnok szabályszerű jelentést meghallgatta a czár s a király vendégével beült a készen álló fogatba.

A hat szürke ló által vont Daumont-fogat előtt egy udvari furir lovagolt. A kocsi lassan haladt a katonaság sorfala között. A hoch kiáltások már a pályaudvaron körül felhangzottak, de nem valami harsányan, mert hiszen ott kevés számú közönség volt, s a távolabb eső helyeken is gyéren lehetett hallani a hochokat.

A második kocsiban a királyné ült a czárnéval. A két fejedelmi hölgy kocsiját várta különös érdeklődéssel a Via triumfális közönsége. A mi jóságos királynénak örökös gyászruhájában, mellette az ifjú czárné világoskék selyem-toiletben. S mindenütt, merre az udvari kocsi elhaladt, hangos hochokkal üdvözölték a két uralkodónét. A fiatal orosz ezárné igen kedves jelenség, mosolygó, vidám arccal tekintetett szét s mosolyogva fogadta az üdvözléseket, többször kérdezősködve fordult a királyné felé, különösen mikor a diadalkapuzhoz ért a kocsi, ennek díszítése nagyban felkeltötte a czárné érdeklődését. A harmadik kocsiban Stefánia kir. hercegnő, azután Koburg kir. herceg, majd az ötödikben ült Goluchowskij gróf Lobanoff herceggel, és orosz külügyminiszterrel s így következtek a királyi háztagjai.

Mindenütt, hol a bevonulás történt, kínos rend uralkodott. Minden embernek ki volt jelölve a helye, honnan nem volt szabad elmozdulnia, a vasut körül is a kijelölt helyről meg az újságírók sem mozdulhattak. Ez a tulságos övintézkedés arra volt jó, hogy a mint az udvari kocsik elhagyták a pályaudvart, mindenki szép rendben érhetett kocsijához.

A Burgban.

A Burgon az osztrák és orosz zászló volt kitűzve. A Burghoz érkezve a felségeik kiszállottak a kocsiból. Lichtenstein herceg első főudvarmester és Hunyadi gróf főszertartásmester a felségeiket a Burgba kísérték.

A Piatra dura-teremben a czár legtovább Goluchowskij külügyminiszterrel beszélt, kit még a pályaudvaron mutattak be a czárnak. A czár Bánffy báró miniszterelnöknek és Jósik báró, Perczel, Durny és Daniell minisztereknek, a kik diszmagyarban és Fejerváry báró honvédelmi miniszternek, a ki magyar

tábornoki egyenruhában jelent meg, kezét nyújtott és hozzájuk francia nyelven néhány barátságos szót intézett. A czárné, a ki a czárt követte, a magyar minisztereknek bemutatását barátságos főhajtással fogadja. Az említettek kivül Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy és Kállay Béni közös pénzügyminiszter is magyar díszruhában jelentek meg. A magyar mánások közül egyesegedül Pallavicini Sándor érgróf, a ki mint az északi vasutársaság elnöke jelent meg a pályaudvaron, viselt osztrák titkos tanácsosi egyenruhát.

A közös miniszterek, továbbá Badenigróf és Bánffy báró miniszterelnökök, valamint Fejerváry báró és Welsersheimb gróf honvédelmi miniszterek délutáni fél 4 órakor a czárnál kihallgatáson fognak megjelenni.

Mindenkinek feltűnt, hogy a király Lobanov herceggel feltűnően sokáig és szívélyesen beszélgetett.

A bevonulás után.

Tizenegy órakor az utolsó kocsi is elhajtott a katonaság zárt sorai között. — Az utcaközökben, hova a katonaság beszorította a tömeget, apróbb rendőri nyájaskodások történtek. Ha valaki csak egy lépést haladt előre, rögtön visszazoritották, sőt visszafektették a katonaság sem bocsájtott egy lelket sem az utvonál közelébe.

A czárt Moszkvában sem őrzik jobban, mint Bécsben örködtek személye felett, katonaság és rendőrség vállvetve igyekezett feladatának megfelelni, hogy az orosz birodalom uralkodója Bécsben se érezze hiányát a szigorú rendőri oltalomnak, melylyel személyét országában őrzik.

A katonaság 11 óra tájban elvonult az utcákról s terekről, s alig telt el öt perc, az egész uton alig volt egy száz katoná. A királyokat váró publikum is elszéledt csendben, s csak a feldiszitett házak, a zászlók és lobogók hirdették, hogy még néhány perc előtt Európa két leghatalmasabb uralkodója vonult azon az uton végig a Burg felé s nyomukban fényes csillogó kíséret.

Mintha elsőpörték volna az utcáról az ünnepi hangulatot. A Ring felöltötte a mindennapi képét. Kocsik robogtak az uton s a

meg, irván neki: Hősök virága Jankó! Megballod-e az erdődi magány szende fülemüléjét a te hadi pályád dicsőségének Csimboraszóján? — — —

Arany és felesége voltak kiszemelve Petőfi leendő gyermeke keresztzüleiül. — Aranynak hivatalos dolga is lévén Debreczenben, december hó első napjaiban feleségével és Balogh szenátorral ferándultak. Felesége Petőfiéknél maradt, de a férfiak a szűk lakásban, a hol Petőfi napajával és ipájával együtt lakott nem fűvén, a Bkában tanyáztak. Debreczen akkor tudvalevőleg a kormány székhelye volt, az akkor még teljesen faluszerű, bár nagy terjedelmű városban, a hivatalnokok és menekülők csak nagy ügyvel-bajjal tudtak fedél alájutni.

A három férfi igen derült hangulatban töltötte az estét. Szokás szerint újra rimekkel dobálóztak. Petőfi »roszprádlit« hozatván, hogy Baloghot sarokba szorítsa, rákiáltott, szokása szerint, mondván neki: Erre mondjon kend kádenciát: Be jó ez a rosszprádl! Balogh egy csöppet sem jött zavarba. Rögtön elkezdte:

Be jó ez a rosszprádl,
Jobb, mint a bolli kvárgli,
Sütötte a jó Náni.
Ki nem szereti a Pármizán sajtot.

Petőfi hirtelen közbevágott:

Tedd be ajtó!
Rossz rim fajta
Tör be rajta.
Fülem sérti
Az ebada.

Arany szokása szerint balkezének hüvelykujjával Petőfi felé bökve, szemével gyorsan pillantgatott és szavába vágva mondá:

Ni Szalonta
Túl tett rajta.

Igy mulatott a három férfi, élvezve a viszontlátás örömeit. Ez volt az utolsó kedélyes összejövetelük. Később is látták ugyan egymást, de a tréfáldzás elmaradt s a sötét idők miatt se kedvök, se idejük nem volt ilyen mulatozásra.

Arany jegyzői fizetését ez időben nagyon rendetlenül vagy sehogyan sem kapta, azért Vas Gerebennel iparkodott tisztában jönni, de ez nagyon nehéz munka volt. Vas Gereben pénz helyett kifogásokkal megtöltött levelet küldött neki. Elhatározta, hogy Pestre megy ügyét személyesen elintézni. A legválságosabb időben, december végén feleségével együtt volt Pesten, a mikor Windischgrätz hadai már egynehány mértföldnyire állottak a fővárostól. Vas Gereben előterjeszté számadásait és saját megállapodása szerint 564 pengő forinttal tartozott volna Aranynak. A 64 frtot megadta, de 500 pengő forintot nem tudott megfizetni. Volt ugyan 1000 forintja a pesti takarékbán, de azt csak felmondás után lehetett volna kivenni. Arany, hogy a pénzt családjának biztosítsa, 500 frtot a nevére iratott s az óriási nagy hidegben tett hosszú, fáradságos utazás után Ujévre ért haza, a hol már várta Petőfi levele, s abban az a hír, hogy 15-én fia született, a kinek neve Zoltán. Január 12-én azt írja Petőfi, hogy a napával összeveszett, s feleségét kis gyermekével náioak akarná elhelyezni.

Aranyék a hosszas utazás miatt nem mehettek ez alkalommal Debreczenbe, Petőfi feleségét Vörösmartyéknál hagyta, maga pedig 20-án az erdélyi csatátérre sietett Bemhez. A vizaknai ütközettől a piski csatáig öt véres ütközetben volt, mint futár jött vissza Debreczenbe február 14-én, 23-án pedig ment vissza. Családját, feleségét a kis Zoltánt és dajkáját Aranyé személyesen Szalontára hozta. Ezek ott voltak május közepéig, a mikor Petőfi Bemnek egy hivatalos jelentését kiadván Klapka tábornok hadügyminiszterrel összeütközésbe jött, s őrnagyi rangjáról lemondott.

Aranyt Május 19-én Szemere a belügyhöz fogalmazónak nevezte ki, 24-én Arany is felment Debreczenbe, onnan a kormányfővel együtt Pestre. Itt találkozott utoljára. A muszkák betörése után a családjáért aggódó Arany hivatali főnökének engedelmével Julius Eisején Szalontára sietett. Egy pár napra még bement ugyan a Váradra áttett belügyminiszteriumhoz, de mikor a debreczeni csatavesztés után egész Várad futni kezdett, ő is visszavonult Szalontára. Petőfi Mező-Berénybe ment Orlay Petricsékhez, a kikkel rokonságban volt, szívében mélyen elkeseredve, a miért Bem őrnagyi ki nevezését nem fogadta el Klapka hadügyminiszter. Berényben azzal az elhatározással éledgett, hogy soha sem lép többé a nyilvánosság terére s magánosságban tölti el napjait. De nyugtalan lelke nem hagyta pihenni, alig pár nap múlva, a mint ezeket megírta Aranynak, Váradon keresztül Erdélybe sietett vissza Bemhez, Ugrának és nem Szalontának ment, mert úgy az ut közelebb. Az ugrai paptól üzent Aranynak s köszöntötte. Sietett meghaloi.

forgalom, mely két órán át szünetelt, újból megindult, a nagyváros zaja, lármája újra felhangzott.

Egy kis rémhír.

A míg a katonaság a Ringet megszállva tartotta, katonaság figyelemmel ügyeltek mindenfelé, mi történik az utcán. A Stubbenringen a kaszánya előtt az ott állomásozó dragonyos ezred egyik főhadnagya a földön a fa tövében fekete tárgyat pillantott meg. Micsém szólva közeledett a kissé távolabb álló rendőrfelügyelő felé, anélkül, hogy meggyőződött volna mi is az a fekete dolog — a rendőrfelügyelőnek szólt. Ez oda ment a fához — lehajolt s felvette a titokzatos dolgot, egy ócska czipőt, majd eldobta jó messzire a fától s kezével intett a főhadnagy felé, hogy semmi különösét nem talált. A közönség pedig a katonaság háta mögött észrevette ezt a kis epizódot — nyomban furcsábbnál furcsább hírek terjedtek mindenfelé s csak nagy sokára csillapult le az izgatottság mit az ócska fekete czipő okozott.

A király nagyon meg volt elégedve a város feldisítésével a Strobach polgármesternek szóval is kifejezte köszönetét.

Az orosz czár becsi látogatásáról a következő táviratokat kaptuk a budapesti rendes levelezőnk től:

Budapest, aug. 28. A Debreczen erd. táv. Tegnap este Bécsben a Burgban nagy udvari ebéd volt a czári pár tiszteletére. Az ebéden részt vettek a királyi páron kívül a Bécsben időző összes kir. hercegek, kir. hercegnők, a czári kíséret, számos notabilitás, köztük Badeni és Bánffy miniszterelnökök, továbbá az osztrák miniszterek, valamint Darányi, Perczel, Jósika br. és Fejérváry br. magyar miniszterek. — Az ebéden a pezsgőnél felállt a király és drága barátjára és nejeére, az orosz császár és császárné ő felségeikre emelte poharát a czár viszont Ausztria császáriját és Magyarország Apostoli királyját köszöntötte fel.

Budapest, aug. 28. A Debreczen er. táv. Az orosz czár ma délelőtt kihallgatásán fogadta Bánffy Dezső br. magyar miniszterelnököt melyen a magyar nemzet nevében megköszönte a czárnak a Rákóczy-kardot. A czár válaszában örömet fejezte ki a felett, hogy a magyar nemzet intenczióját megértette s a szerint cselekedett. Biztosította Bánffy: és Magyarországot állandó jóakarattal.

Táviratok.

A dunapataji választás.

Budapest, aug. 28. A »Debr.« ered. táv. A dunapataji választás óriási botrányra végződött. Ugyanis Földváry kormányparti jelölt leitatott választói szavával foglalták el a választási helyiséget, kiszorítva, botosokkal fenyegetve és ütlegelve az ellenzéki szavazókat. A választási elnök nem akart intézkedni a botrányok megszüntetésére mire Sima Ferencz orsz. képviselő, Förster Aurél bizalmi férfia tiltakozott a szavazás folytatása ellen s Förster bizalmi férfit felszólította a távozásra. Az eset óriási mozgalmat idézett elő s a Förster kalocsai választói tartózkodtak szavazástól. Az izgatottság óriási. A választás ellen kérvényt adtak a képviselőházban is felszólalnak.

Fogorvosok kongresszusa.

Budapest, aug. 28. (A »Debr.« ered. táv.) A fogorvosok kongresszusa ma kezdődött a kiállítási ünnepélyek csarnokában. A kongresszus tagjait dr. Grosz Sándor, a fogorvosok egyesületének elnöke üdvözölte a kinek indítványára küldött s éget menesztettek br. Chyzer Kornélért és dr. Fodor Józsefért a kongresszus diszelnökeiért, akiket megérkezéskor dr. Grosz üdvözölt. Chyzer dr. a belügyminiszter nevében üdvözölte a kongresszust, mit élénk éljenzéssel fogadtak. Grosz dr. a kongresszus célját, Duckert dr. a fogászat történetét adta elő.

Konstantinápolyi lázongások.

Budapest, aug. 28. (A Debr. ered. táv.) Konstantinápolyból jelentik: A nagykövetség mai értekezletükön elhatározták, hogy a portához kollektív jegyzéket intéznek, intve a legutóbbi események veszélyes következményeire, kéri a szultánt, hogy az ártatlank üldözését akadályozzák meg. Calice br. osztrák magyar nagykövetnél megjelent a külügyminiszter s biztosítékot nyújtott az iránt, hogy a tegnapi előtti esetekhez hasonló dolgok nem fognak előfordulni.

A románok mozgalmá.

Budapest, aug. 28. A »Debr.« ered. táv. Az erdélyrészi román kultúregyesület tegnapi lugosi gyűlésén kimondta, hogy akcióját az egész magyarországi románok által lakott területre kiterjeszti.

Ujdonságok.

Debreczen, augusztus 28.

* Lapunk felelős szerkesztője

48 napi távollét után tegnap délután feleségével együtt a legjobb egészségben hazaérkezett s ma újból átvette lapunk vezetését. Hogy némi fogalmat nyújtunk olvasóinknak arról a gyönyörű utról, melynek élvezeteivel, tapasztalataival s fáradaival öregbedve felelős szerkesztőnk ma újra munkába állt: ide iktaljuk azokat a főbb tartózkodási helyeket, a melyek egyszersmind az utazás irányát is jelölik. Debreczenből indulva: Budapest, Bécs, Innsbruck, Feldkirch, Zürich, Luzern, Alpnachstad-Pilat, Brienz, Giessbach, Interlaken, Schinnegelatt, Thun, Bern, Lausanne (Ouchy), Genf, Párizs, Brüssel, Antwerpen, Roosendaal, Vlissingen, Rotterdam, Schiedam, Hága, Scheveningen, Leiden, Katwijk, Harlem, Amsterdam, Utrecht, Ophemert, Cöln, Bonn, Coblenz, Bingen, Mainz, Wiesbaden, München, Salzburg, Linz, Bécs, Pozsony, Budapest, Debreczen. Az egész utvonala hossza 4928 vagy kerek számmal szólva ötezer kilométer, a mely Magyarország, Ausztria, Schweiz, Franciaország, Belgium, Hollandia és a Németbirodalom több országa között oszlik meg. Utazásának vázlatos ismertetését a lapunk nem sokára közleni fogja.

* **Személyi hír.** Jekellfalussy Lajos tabornok, dandárparancsnok holnap a honvédség gyakorlataira utazik.

* **Kiss Albert beszámolója.** Mint hitelesen értesülünk, Kiss Albert, a székelyh. választókerület országgyűlési képviselője, f. hó 30-án fogja Bihar-Diószegen képviselői beszámolóját tartani. — Az ottani választók képviselőjüket és ragaszkodásuk jelölését képviselőjüket nagy pompával szándékoznak fogadni; ugyanis elhatározták, hogy a község

fiatalágából bandériumot alakítanak, mely fehérbe öltözött leányok és a választók által kísérvé a képviselő elé menne és azt akként a községbe kísérni fogja. Ugyanezen alkalomra ott a diószegi 48-as pártkör 200 terítékű bankettet rendez.

* **Szabolcska keresztelője.** Szabolcska Mihály, a kiváló költő és a felfalui kálvinista hívek szeretett papja, vasárnap keresztelőt tartott. A felfalui parochia ugyancsak ragyogott ezen a napon a boldogságtól. — A költő fiának, a kis Szabolcska Miskának keresztelőjét tartották vidám vendégségben. A keresztapák Gidófalvy István kir. közjegyző és Nagy Gábor a Központi szálloda tulajdonosa voltak Kolozsvárról. A keresztanyai tisztelet Gidófalvy Istvánné és Nagy Gáborné teljesítették. A keresztelőt természetesen lakoma követte, a hol az új polgártársra hangzott a legtöbb felköszöntő.

* **Beiratások a nőipariskolában.** A nőipariskolában szept. 1-én kezdődnek a beiratkozások és szept. 4-éig tartanak. A belépni szándékozók délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig jelentkezhetnek az intézet új helyiségében, Bathiány u. 2553 sz. alatt. Kubek Erzsébet igazgató.

* **Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében holnap d. u. 3 órakor iskolaszéki ülést tartanak, melynek tárgya a beérkezett pályázatok elbírálása, tanító-elnök, iskola-gondnok választása és folyó ügyek lesznek.

* **A debreczeni zenede közgyűlése.** A debreczeni zenedében az ügyrend tárgyában f. hó 23-ra összehívott közgyűlés részvétlenség következtében megtartható nem lévén: a f. hó 30-nak, vasárnap délelőtti 10 és fél órájára az egyet helyiségében ujonnan kitűzött rendkívüli közgyűlésre az egyleti tagok azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a megjelenők, számára való tekintet nélkül, érvényesen fognak határozni. Debreczen, 1896. aug. hó 28-án. Az elnökség.

* **Beiratások az izr. iskolában.** Az izr. iskolában f. hó 25-ike óta vétetnek fel a növendékek az 1886—97-ik tanévre. A beiratások naponta délelőtt 8—11 óráig tartanak és f. hó 31-én fejeztetnek be. A t. cz. szülők kéretnek gyermekeiket idejekorán beírni hogy a tanítás szept. 1-én megkezdhető legyen.

* **Szociálista népgyűlés.** Az ugynevezett debreczeni szociáldemokrata párt mozgolódik. Piros plakátok hirdetik, hogy aug. 30-án d. u. 2 órakor a népkertben nagy népgyűlés lesz, a melyen a politikai pártokról, az általános választási jogról és a szociáldemokrata párt helyzetéről lesz szó.

* **A debreczeni zárda.** A szent-anna utcán lévő katolikus zárda és illetve felsőbb leányiskola és internátus a jövő hó elején nyílik meg. E hó végén érkezik meg a zárda Temesvárról 5 apáca, akik a leányok közt a felügyeletet fogják gyakorolni s a tanítást végzik.

* **Amerika és a magyar iskolák.** Az amerikai magyar viszonyok rendezése lényeges és a rendezés szükségességét mi sem igazolja jobban, mint az, hogy dacára a kívándorlás folytán tartó növekedésének, a magyar kulturának a templomokon kívül sehol sem voltak istápoló helyei. Ennek bizonyára részben a nyomasztó gazdasági viszonyok által teremtett helyzet volt oka, de oka részben az is, hogy a magyar kormány épen úgy, mint az egyesült egyházi főhadoságok nem törődtek az Amerikába kivándorolt magyarság helyzetével és annak boldogulásával. Az idegen népek tömegeiben küzdve küzd a megéheztetésért, de emellett, látva, hogy támogatást sehonnán nem nyer, másfelől azonban érezve a reája nehezedő kulturális feladatokat terhet; önmaga igyekszik saját erejéből létesíteni iskolát s templomokat, hogy nyelvében és nemzetiségében ne csak ő de fiai, utódjai is megmaradjanak magyaroknak. Így — mint levelezőnk bennünket értesít — most a clevelandi

református magyarok építették föl pompás iskolájakat, mely kegyelem és szépség tekintetében valóban páratlanul áll az amerikai összes magyar egyházak hasonló épületei között. Az épület földszintjét a lelkes lakása foglalja el, mely nyolcz szobából áll a modern kegyelem minden kellekeivel ellátva, az emeleten van az iskola, melyben egyelőre csak hetenkint kétszer tanítanak. A díszes épületet szeptember 20-án avatják föl ünnepélyesen.

*** Miért nem fél Mikszáth?** Az ország jókedvű palócának, Mikszáth Kálmánnak egy kis baja esett a kerületében, melyet annak idején bolmi apró szivességek honoráriumaként Tisza Kálmán ajándékozott neki. A derék oláhok, a kik annak idején egy hordó palinkaért üdvözöltek Mikszáthban az államférfiut, mozgolódnak és komoly szándékkal azon vannak, hogy a fogarasi mandátumból kiköcskösítsék a nagy humoristát. Ezt a nem éppen kellemes hírt a napokban az Istvánkirályi fehér asztalánál tudtára is adták Mikszáthnak, a ki a társaság meglepetésére elglegmával fogadta a hírt, mondván: — Nem félek — Nem-e, pedig a választókat elened ingerlik s nagy kilátásod lehet a bukásra — Még sem bukom meg — felelt Mikszáth. — De hisz az oláhok ellened kilépnék passzi vitasuktól — Még akkor sem félek. — De hát már miért nem félsz? — Miért? Hát azért, mert a fogarasiak kibuktatásom érdekében még nem tanácskoztak pártvezetőjükel. — Hó. Hát ki az a pártvezető? Mikszáthban felforrított a mérge s baragosan mondta: — Hát még azt sem tudjátok? Nohát meg mondom: e n v a g y o k.

*** Ha nem lesz bor, minek az élet.** A szegedi alsó tanyákon — mint lapunknak írják — tegnap egy öreg gazdaember felakasztotta magát. Fazekas Dalai Jánosnak hívják az öreget, akit ebben az esztendőben csapás csapás után ért. A vetése kiszaradt, két disznáját s mikor most szőlőjét is elverte a jég, azt mondta a feleségének: — Körülnézek a kertben. Ha már szőlő sem lesz, akkor bor sem lesz. Ital nélkül pedig minek az élet. A szőlőszemeket pedig utolsó magig elverte a jég. Erre aztán csakugyan elkeseredett az öreg Dalai. Bement az aszszonyhoz azután azt mondta neki: — Édes feleségem, nezd meg reggel a körtefát lesz rajta egy gyümölcs. Az asszony szót fogadott, kiment a kertbe s megtalálta a gyümölcsöt: az ősz öreg urat, a ki már akkor ott lógott megmerevült testtel a korhadt körtefa egyik szaraz ágán.

*** Verengző finánczok.** A pénzügyőrök daczára hogy kardforma lóbálódzik az oldalukon, szelid természetű emberek. Vannak azonban esetek, mikor bennük is megmozdul a virtus; a mint azt a következő eszt is bizonyítja. Új-Aradról írják lapunknak, hogy Marton Mátyas sörházába tizenegy szál sörszonjas pénzügyőr lehetett be vasárnap delután mi után azonban már kaptosk voltak, a vendéglős kijelentette:

— Részeg fináncznak nincs söröm!
— Ha sört nem kapunk, akkor embervér: iszunk! — volt erre a válasz.

És csakugyan kirepült hüvelyéből a tizenegy gyilkos. A vitéző finánczok rárohantak a vendégkoszorúra s kisebb-nagyobb mértékben összeszabdaltak egy nőt, három férfit, a vendéglőt s annak édes anyját. Most már, mint a kik jól végezték dolgukat a csendőrök kö-eledtenek hírére meg akartak ugrani azonban ez a csempészlepes nem sikerült nekik s így egytől-egyig az új-aradi sötét börtönbe kerültek.

*** Knpéből kidobott gyermekhulla.** Kolozskara és Boós közt lévő vasuti pályatest szélén különös leletre bukkantak. Egy csecsemő gyermek pólyában halva volt, — fején ütéstől származó halálos seb tárogott. Pólyája előkelő szülőkre vallott, a menyiben minden rajta lévő darab ruha szép és drága volt. A szerencsétlen csecsemőt valószínűleg megölték es hogy a gyanút elhárítsák, vasuton hurczolták odáig a hullát és azon a kis erdő szélén kidobták az ablakon. Így a gyermek gyilkos könyebben siklott ki az igazságszolgáltatás büntető keze alól.

*** Ez is halhatatlanság.** Egy angol íróó nek egy newyorki színházban bemutattak egy-amerikai írónót. Beszélgetésközben az angol írónót azt kérdezte az amerikaitól, hogy milyen halállal szeretne meghalni, mire az amerikai írónót azt válaszolta:

— Lejobban szeretném, ha agyon esókolnának,

Az angol írónót erre hosszan ránézett amerikai pályatársára és aztán így szólott:

— Ó, már most értem! Ön . . . halhatatlan szeretne lenni!

*** Edison legújabb találmánya.** Edison kitalálta hogy bizonyos jegecek Crook-féle esőben az x-sugarakra olyan orgánikus befolyást gyakorolnak, hogy a mostani rendes lámpában elődezzett hőt világosságá változtatja át Edison ezt a legújabb találmányát minap meghívott vendégeknek bemutatta. A nagy fő találó ezt a legújabb találmányát luminour e-hér light-nak nevezte el. A kísérletül szolgáló lámpa egy öt hüvelyk hosszú, belül könnyen állítható jegecekkel bevont Crook-féle eső volt. Az x-sugarak keresztülmennek a jegeceken s e közben orgánikus átalakuláson mennek át, a mely azonban nem idéz elő hőséget; sőt ellenkezőleg az a hőség mely a közönséges inkandescens lámpában támad, — veszendőbe megy és fenánye változik át, a mi 75 százalék megtakarításnak felel meg. Egy ilyen új, négy gyertyafény erejű lámpa közönséges tizenhat gyertyafény erejű lámpa fényének felel meg. Az új találmánynak igen nagy jövőt jósolnak.

*** Apját helyettesítette.** A vadlottak padján egy tizenhárom éves fiu ül és az elnök így szól hozzá:

— Még csak tizenhárom éves vagy és mint magad bevallod, lopást követél el. Nem szégyenled magadat?

— Kedves elnök ur, a papa beteg volt és nekem kellett őt helyettesítenem.

Egy affér.

— Kicsiny, de becsületes történet. —

Oh már június elsőjén milyen messze volt, a kicsi asszonyka! Ott valahol a radegundi fürdőben, a két stájer hegyek meg a szent Péter-forrás csoportjü felülnélü között.

Később kivül ez igen kellemes helyzet volt a kicsi asszonykának. Ő sétált ott az árnyas hegyoldalokon, a férj meg ült itthon. Különbö ez egészen közönséges és megszokott valami. Hanem az idén az járult hozzá, hogy a férjnek julius esején hurczolkodnia kellett.

Ezt tessék elképzelni! Egy férj, aki hurczolkodik. Egy férj, aki julius esején hurczolkodik. Egy férj, a kinek a feje tele van X. V., I., meg XVI. törvényekkel, ide meg amoda vágó s-ával a bonyolódott törvényeknek. És most a férj hurczolkodik, — asszony nélkül. Egy hatszobás nagy lakást az üveg-szekrényekkel, az álló toilette-tükörrel, a boudoire minden rejtelmes és férfiszemekre nézve kitalálhatatlan czelu apróságaival egyetemben!

A radegundi asszonyka nehezen gondolta meg, hogy mit rak ő az ő férje vállára. Hogy lesznek abban az új lakásban össze-vissza hányva a butorok, hogy lesz a perzsa lábszönyeg lábtörölő pokrócznak az ajtó elé dobva és hogy fogják etetni a szobaleány rozsz eszikjét hangyatojással, a kanarit meg bolmi rozsz esziknek való eledellel.

Nos ez ugy is történt. A férj behurczolkodott az új lakásba és szépen elrendezett ott mindent. Minden szobába egy ágyat, minden szobába egy kanapét és minden szobába egy-egy képet. Jó, hogy az álló tüköt is föl nem darabolta hatféle.

A háziur csak nézte ezt a dolgot. Az ő felesége, aki szintén olyan fiatal, kicsi kékszemű asszony volt, éppen u y nem volt otthon, mint a lakóé. És ő várta a lakó feleséget, hogy egyszer talán csak majd megjelen a folyosón és az ő sötét szemei bevilágítják, napfényessé teszik az udvart. De hát a napfényes fekete szemek oda voltak az idegen

országi fürdőben és a háziur kívánalmak befejezésére egyáltalán nem akart elközeledni az idő.

A háziur nem is volt meglegedve az új lakóval. Szalmaöveg emberek ősi szokásaként, amin hazavetődött egy hajnali három óra felé, mikor már arra kelet felé derengeni kezd az égaj, mindig telelarmázta az egész lépcsőházat. A háziur meg azért haragudott rá leginkább, hogy a szalmaöveg emberek ősi szokásaként, ő is a hogy hazavetődött egy hajnali három óra fele, mikor már arra kelet felé derengeni kezd az égaj, hát örökre találkoztak a lépcsőházban. És az egyik larmájától nem lehetett hallani a másikat. Két larma pedig együttvéve nem szép.

Ebada rossz lakója! mi a csudának mászkál o'yankor, mikor a háziur is mászkál?

Epen ezt gondolá a lakó is, csakhogy egészen megfordítva. Egy háziurnak, a ki pénzfelékét szedegetve föl a lakójától, tisztelnie kell a lakója hajlamait, különösen ha az a hajlam az éjféli utáni holdfény rajongó bamulatában kulminálódik.

Egy ilyen találkozásnál aztán olyan dolog történt köztük, hogy azt már nem ehetett tűrni egyiknek sem. Másnap a lakó megindult a háziur lakosztálya felé, a háziur pedig a lakóé felé. A folyosón találkoztak.

— Uram, az éjjel . . .

— Igen uram, az éjjel . . .

— Oly dolog történt meg velünk, a mi fölötté kívánatossá teszi, hogy ne . . .

— Ne lakjunk egy házban.

— A számból vette ki a szót, uram. Én éppen azt akartam mondani önnek.

— Tehát ezt méltóztatásék kölcsönös fölmondásnak tekinteni a törvényes határidő . . .

— Megtartása mellett. Jól van, uram. Isten önnel!

— Magamat ajánlom. Különbö bocánatot kérek a rugásért, a mit önnek tisztelt bordái közé irányozni bátor — azaz hogy elég meggondolatlan voltam.

— Oh, kérem. Ön is engedja remélnem, hogy elnezéssel lesz a lépcsőn való legurulásért, aminek okozója az én szerencsétlen személyem volt.

— Oh, oh, uram! Ön lekötelez!

Két hét múlva megjött a fekete szemű asszony és, tudja Isten, olyan napfényes, világos lett egyszerre az udvar. Két hét és egy nap múlva haza érkezett az a másik szép asszony is azokkal a tengerhideg kók szemekkel, a melyek oly melegen tudtak nézni megis. Persze, embere válogatja.

. . . A háziur átküldte a cselédjét a lakóhoz azzal az izenettel, hogy lehet-e szerencséje az igen tisztelt lakó urat otthon találhatni?

Találkoztak ismét a folyosón.

— Uram, én meggondoltam a dolgot . . .

— A fölmondást; illetőleg? Biztosítottam, uram, hogy azóta én is meggondoltam.

— Ön visszavonja hát a . . . ?

— Oh, ezer örömmel! És ön?

— Oh igen, a legszívesebben.

— Nagyon lekötelezett, uram. Tetszik tudni, a szűk viszonyok . . .

— Értem. Nekem meg az alkalmatlanság. És hát részemről ugy gondoltam a dolgot, hogy mivel ugy is oly nehéz újra lakást találni . . .

— Tehát maradunk, a hogy voltunk. Ajánlom magamat.

— Alázatos szolgálja. — Kezet fogtak. És elfordulván, mindkettő a markába nevet.

Az ördög tudja miért?

Czitromkura.

A divatos új gyógymódok közt legújabbban merül föl az ugynevezett czitromkura, melyet főképen közsvényes és rhumaikus bajok ellen ajánlanak.

Tudvalevő ugyanis, hogy a növényi savak igen jó hatással vannak az említett betegségeknek és a citromkurának is megvan a maga gyógyereje, de alkalmazása orvosi tanácskérés nélkül, úgy mint ahogy azt bizonyos népsz-rű füzetek ajánlják, esetleg nagyon végzetes következményekkel lehet a beteg szervezetére.

Az utasítás ugyanis úgy szól, hogy a beteg a kura első napján vegye be egy citrom azon frissen kiperéselt nedvét és azután fokozza ezt a mennyiséget 2, 4, 6, 8 stb. nedvére, mindaddig, míg 25 citromból álló adagig nem jut, amely mennyiséget több napon át kell bevenni. Azután ismét fokozatosan le szállítani kell a beszédendő czi romlé mennyiségét, míglen a páciens végre a tizennyolczadik napon újra eljut az egy citromból álló adaghoz. Szinte elgondolni is borzasztó, hogy az ember egyszerre megigya 25 citrom levét, de azért már volt rá eset, hogy a citromkura hívei ezen a mennyiségen is túlmennek.

A jó citromok citromsavtartalma 5 százalék, átlagos sulya 120 gramm és így 25 citromra 150 gramm tiszta citromsav lehet számítani, a mi a szervezetben komoly zavart okozhat maga után. A 25 citromból álló maximális adagot a beteg már csak a legnagyobb meggyőztetéssel képes beszélni, az itassághoz hasonló állapotba, vagy néha súlyos természetű ájulásba esik.

A citromsav hátrányos hatása leginkább a szív működésben, a tüdőben, sőt az emésztési csatornában is jelentkeznek. Az ájulásokon kívül a citromsav hosszas és bőséges élvezete után egyes esetekben tüdő- és bélvérzéseket észleltek. Minthogy pedig a rheumatikus és köszvényes betegek rendszeren szívhajosok is, a citromkura súlyos komplikációkat vonhat maga után.

A legnagyobb óvatossággal szabad tehát csak folyamodni ehhez a különben nem egészen értékelen gyógymóddhoz és a ki tőle várja üdvét, vizsgálta meg előbb alaposan belső szerveit és hagyjon föl azonnal a kúrával, ha olyan tünetek lépnek föl, melyekből az látszik, hogy a szervezete a citromsav további élvezetét ki nem bírja.

A közönség köréből. *)

Tekintetes Szerkesztő úr!

Azon reményünkben, miszerint pár sor inkának helyet méltóztatik engedni, leszünk bátrak szerény véleményünket közze tenni.

Mint a világot besugárzó világosság törtet a szociálizmus hegyen-völgyön, vízen, szárazon, országokon, megyéken, városokon és falvakon keresztül, és habár talajt mindenütt talál, de azért csak ott fog szikrát, ahol a talaj művelve van. Mert nézzük csak igaz, őszinte szemmel, hol találunk szociálizmust? minden művelt államban! és hol nem találunk? ott, ahol még a barbárizmus uralkodik, mert ahol a civilizáció gyökereket ver, ott az öntudat ébred és a sötétség mulik ki az agyvelőkből.

A szociál demokrácia a midőn már minden művelt államban szétterjeszkedett és a mióta Magyarországot is magával ragadta a kultúra, ide is ellöveltek sugarai, a miből aztán Debreczennek is jutott egy szikrányi, Debreczen város közönsége éppen úgy, mint más város közönsége, az első megjelenéstől kissé ijedten hátrált vissza és argus szemekkel nézte, vajjon mit akar ez a szociálizmus? Erre a helyi érdekű lapok (tisztelőt a kivételnek) — melyek minden mozzanatot lesve vannak, hogy miképen csinálhatnának belőle jó seftet, elvakulva neki rontanak a szociálizmusnak, vélvén, hogy így behizelgik magokat a közönségnek, próbálva ellenszenvet szítani ellene, elmondván annak tagjait felforgatóknak, munkakerülőknak, részegeseknek stb. Addig Debreczen

*) E rovat alatt közérdekű felszólalásokat díjtalanul közlünk, de e felelőség a beküldőt terheli.

Szerk.

öntudatos munkásai rá sem hevertve, tovább folytatták munkájukat; így teit el már egy vagy két év, mialatt a közönség megismerte a szociáliztákat, látta, hogy azok becsületes és értelmes munkás emberek, látta, hogy azok kora reggeltől késő estig dolgoznak és úgy keresik meg a mindennapi kenyerüket, és látta ugyanis azt, hogy a mi kevés szabad ideje van, azt szellemi téren használja fel, közreműködve helyzetének javítására czélzó törekvésekben.

Mindezeket látva a nagy közönség, semmi megrovást nem talált benne, mert utóljára is miért ne lenne szabad valakinek helyzete javítására törekedni. Ezek után persze időse rütlenné váltak azok a vádaskodások, mert már a közönség meggyőződésből tudta, hogy azok kézzelfogható hazugságok, sutha is dobáltak már azokat a lapokat is, még csak egy sötét lovag van. — Ez a Debreczeni Hírlap, a mely körül nem tekintett még és bambán kótorászta azt az ósdi fegyvert és dobálódzik vele, guaykaczajára a nagy közönségnek száználmos mosolyára a szociáliztáknak. — Ó te szegény — hát meg annyira hátra vagy. Különbben eszünk ágában sincs, hogy mi egy ilyen újságpapíros bőffentéseire reflektáljunk, ezt is csak azért teszük, hogy hát — gyi! — te! — haladj előre!

Több szociálizta.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piac.

aug. 27.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 kg. felüli sulyban 45 krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogra sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 kg. felüli sulyban) 53-54 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 kg. — sulyban 54—55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kg. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 kg. felüli sulyban 45—46 kr. Közép pként 220—180 kg. felüli sulyban 44—45 krig. Könnyű pként 20 kg. terjedő sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 kg. felüli sulyban 48—49 krig. Közép pként 220—260 kg. terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 kg. terjedő sulyban 44—45 krig.

Sertés létszám 1896. aug. 25. napján volt kész etben 3373 drb. 1896. aug. hó 26-ik napján felhajtott — drb. 1896. aug. 26-ik napján elszállított 88 db. 1896. évi augusztus hó 27-ik napjára marad készletben 3335 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

CSARNOK

Mese a női hüségéről.

A »Debreczen« számára

Irta: Rostkovitz Arthur.

(Folytatás.)

IV.

Két hete feküdtem már a kórházban. Ugy megszoktam ezt a csöndes négy falat, hogy el sem kíváncskoztam volna belőle, ha olyan végtelenül unalmasnak nem találom a folytonos fekvést.

Megszoktam a kemény vaságyat s megbarátkoztam azzal a gondolattal is, hogy abban az ágyban, melyben a kis postatiszt fekküdt, most én vagyok a 658.

Sokáig elnéztem egy arczképet, mely elődöm hagyott a párnája alatt s az ágybon tásnál elkerülte az ápolónő figyelmét. A kis postatiszt menyasszonyának az arczkepe volt, azé a nevető szemű leánya, ki rövid ismeretségünk alatt olyan bizalmas lett hozzám, hogy őszintébben tárta fel szívét előttem, mint a mennyire az udvariasság szabályai megengedték volna.

»Sirig hü menyasszonyod — Olga — ez volt az arczkép hátára írva saép, gömbölyded betűkkel.

Sokat gondolkoztam ezen, mikor ezt a kedves leányarczot szemlélttem.

Sirig hü! . . . Bizonyosan tudta már,

mikor ezt írta, hogy a kis postatiszt nem sokáig húzza, s bizonyosan azt gondolta, hogy az ő sirjáig marad hü. Vagy gondolhatott-e mást?

És az a szegény fiu, ki a mellében viselte a halálos kört, elhitte ezt, még talán többet is, — pedig ez egy hazugság volt csupán.

Azután magam elé képzeltem ennek a szép leánynak kedves arczát, — átgondoltam szavait, melyeket hozzám intézett.

Mit is mondott csak? — Képes lett volna hozzámenni csupa szánalomból, de nem szerette volna soha!

Igen. Hozzáment volna, de nem szánalomból, hanem hogy férjhez mehessen. Asszony lett volna azért, hogy az özvegyi fityollal felvehesse majd a nyugdíjat is.

Nincsen ma már sületlen ég; mindenki a saját előnyét nézi. Így volt ez itt is. Egy szegény leánynak jó egy postatiszt is, még ha beteg is. Biztos állás, s ha meghal, van nyugdíj.

A szegény leánynak nem szabad válogatni, mert bizony manapság nem a lányt nézi a kérő, hanem a tekkönyvet.

De mégis, midőn ezeket a nyílt, kek-zemetek nézem, melyek itt az arczképen úgy mosolyognak, mint a az életben, azt hiszem, hogy nincs igazam.

Meg kell ismernem ezt a leányt — tettem fel magamban. Ha felgyógyulok, az első dolgom lesz, hogy felkeresem.

De nini, hiszen én szerelmes vagyok, hogy ennyire érdeklődöm utána? Igen, szeretem az első pillanattól kezdve, mióta megláttam; pedig a gondnok azt mondta, hogy a kik nagy betegen is a házasságot forgatják a fejükben, nem ha yják el élve a kózházat soha.

Bolond beszéd! Olyan ostoba csak nem vagyok, hogy meghaljak? És miért? Hogy a gondnoknak igaza legyen?

Hiszem nem is vagyok én olyan nagy beteg? Merő képzelődés az egész.

Neveltséges! — az a kis szurás, mit a mellemben értek néha-néha, nem jelenti még azt, hogy a végét járom? Dehogy is halok en meg olyan hamar; velem nem végez oly hirtelen a betegség, mint a szegény, kis postatiszt! —

Soha jobban nem kívántam a gyógyulást, mint most. Átkoztam balga könnyelműségemet hogy ennyire is el engedtem hatálmásodni a bajt.

(Folyt. köv.)

890/1896. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 20871. 1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a debreczeni Kölcsonös Segélyező-egylet részére Gottlieb Mór debreczeni lakostól 600 frt tőke, ennek 1895. évi nov. hó 1-ső napjától számítandó 6 százalék kamatai és eddig összesen 50 forint 40 kr perkölttség erejéig 1896. évi augusztus hó 7-én biróilag lefoglalt és 343 frtra becsült butorok, és egyebekből álló ingóságok 1896. évi szeptember hó 14-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Kispiacz-tér 1660. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, a leglőbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi augusztus hó 25.

Bódogh Zsigmond
bir. kiküldött.

Üzleti könyvek nagy raktára.

Hoffmann és Társa

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

— **Jegyzékek, számlák, czimkártyák,** —

Levélpapírok és borítékok czégnyomattal
1000 pld. 2 frttól kezdve. Memorandumok.

Pénzintézetek, építési vállalatok, helyiérdekű vasutak teljes felszerelése.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenk, tabellák.

 Meghívók eljegyzésre, esküvőkre és tánczvigalmakra olcsó áron.

Hangverseny műsorok, gyászjelentések. Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitűnő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

 Pinczershámlák, bor és sör czimkéek.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

 diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények,
tudományos és szakmunkák előállítása.

 Névjegyek 50 krtól kezdve.

„A Debreczen“ kiadóhivatala.